

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

MINISZTER

Országgyűlés Hivatala

Iroményszám: K/9974/1

Érkezett: 2013 FEBR 28.

Iktatószám: NGM/4534/2 (2013)

Válasz a K/9974. számú írásbeli kérdésre:
„Félmillió magyar dolgozik külföldön!”

Dr. Oláh Lajos
országgyűlési képviselő

Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

Kérdésében az általam január 28-án, a Nokia Siemens Networksszel kötött stratégiai együttműködési megállapodáson mondottakra hivatkozik, amelyben félmillió kitűnő magyar munkavállaló visszatérésének ösztönzéséről beszéltem.

Az Ön számára is nyilvánvaló lehet, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozásunk óta lényegesen egyszerűbb – többek között Nagy-Britanniában – munkát vállalni, mint a csatlakozást megelőző években, uniós tagország polgáraként már nem kell a magyar munkavállalóknak vízumot és munkavállalási engedélyt igényelniük. 2011 májusa óta pedig Németország és Ausztria is teljesen megnyitotta munkaerőpiacát a kelet-közép-európai munkavállalók előtt. A munkavállalási moratóriumok lejártával a külföldi munkavállalás egy általános, kelet-közép-európai jelenséggé vált és egyáltalán nem tekinthető hazai sajátosságnak. A brit statisztikai hivatal adatai szerint például jelenleg 640 ezer lengyel él az Egyesült Királyságban és 2002 óta egy millióan nyújtották be adószám igényüket. Az angol Munka- és Nyugdíjügyi Minisztérium adatai szerint a lakosság arányában ugyanannyi adószámot adtak ki 2011-ben szlovák, bolgár vagy lengyel munkavállalóknak, mint magyarnak. Spanyolországban jelenleg mintegy 850 ezer román állampolgár próbál meg a munkaerőpiacon elhelyezkedni, míg a balti államok közül Lettország és Litvánia lakosságának egy tizede dolgozik külföldön. Kétségtelen tehát, hogy a munkavállalási célú elvándorlás jelensége létezik Kelet-Közép-Európában, mint a munkaerő szabad áramlásának egyik következménye.

Amikor azonban a migráció valódi nagyságát próbáljuk felmérni, célszerű figyelembe venni a témában jártas szociológusok véleményét, akik egyetértenek abban, hogy a migrációs statisztikai adatok nem nyújtanak teljes képet a külföldön való tartózkodásról

és munkavállalásról. Ennek több oka is lehet, például a munkavállalás bejelentésének elmulasztása, vagy a vándorlási statisztikák rendszerének kiforratlansága.

A bevándorlási számokból ugyanis nem kapunk pontos adatot a külföldön dolgozók számáról, hiszen ez a mutató a hazájukba visszatérőket nem veszi figyelembe. Ausztria esetében – ahol nagy az ingázó munkavállalók száma – ez a probléma fokozottan jelentkezik, hiszen ezek statisztikákban való megjelenése igen bizonytalan.

Ennek ellenére több statisztika és tanulmány is készül a migráció méreteinek megragadására. A World Bank 2011-es „Migration and Remittances Factbook” kiadványa alapján a világon 2010-ben mintegy 460 ezer magyar emigráns élt (ebbe tehát beleértendő a nem EU-ban élők és a nem dolgozók száma is).

Azonban a külföldön dolgozó magyar állampolgárok számának meghatározásában csak kiindulópontok lehetnek a hivatalos statisztikák, mint például az Eurostat által vezetett statisztika, amely az állandó lakhellyel rendelkező, a népességnyilvántartásban szereplő külföldi állampolgárok számát tartalmazza országokra lebontva. Ez a szám magyar állampolgárok esetében Európában az EU tagállamait, valamint Norvégiát és Svájcot számítva (Franciaország nélkül, amelyre nincs adat) a 200 ezer főt meghaladja. És még egyszer hangsúlyozom, ez egy kiinduló adat, amelyről elismerik, hogy a ténylegesen kint dolgozók számát pontatlanul adja vissza. Jól érzékelteti e statisztikák pontatlanságát, hogy míg az Európai Unióba hivatalosan kivándorló magyarok száma csak néhány száz fő volt évente, a tükörszatisztikák (fogadó országok bevándorlási statisztikái) alapján évente 20-30 ezer főre tehető az EU-ba kivándoroltak száma, amelyek növekvő trendet mutatnak.

Mindezek figyelembevételével támaszkodom jómagam is a hivatalos statisztikai számokon túlmutató, a nagykövetségektől származó becsült adatokra. Ezek alapján mondható, hogy Nagy-Britanniában (jórészt Londonban) mintegy 300 ezer magyar, Németországban (nagy részét Berlinben, Bajorországban és Baden-Württembergben) körülbelül 100 ezer, Ausztriában 50 ezer, míg az unió többi országában további 50 ezer magyar dolgozik.

Budapest, 2013. február „28.”.

Üdvözlettel:

